

Gro Harlem Brundtland nýggjur ST-aðalskrivari!

Í ár gongur tíðin hjá Perez de Quellar sum ST-aðalskrivara út, og felagskapurin skal til at velja sær nýggjan aðalskrivara.

Trygdarráðið hjá ST fer í næstum at heita á tey 159 limalondini um at koma við uppskotum til møguleg evni.

Trygdarráðið ætlar at taka avgerðina um nýggja aðalskrivaran í oktober. Eygleiðarar siga, at ST hesaferð ætlar sær at brúka alla ta neyðugu tíðina fyri at finna tann

best eignaða persónin til hetta so týðandi starvið. Eingin ynskir eina nýggja Waldheim-gølu, sigur ein ST-diplomatur við tíðindamenn á ST-borgini í New York. Kurt Waldheim sum var ST-aðalskrivari frá 1972 til 1982, upplýsti ikki, tá hann søkti starvið, at hann hevði eina fortið sum nazi-ovasti.

Hóast øll limalondini hjá ST skulu góðkenna valevnið, so eru tað londini í Trygdarráðnum,

USA, Ongland, Sovjet, Kina og Frakland, sum i veruleikanum avgera, hvør verður aðalskrivari. Tey semjast um eitt valevni, sum limalondini so verða biðin um at góðtaka.

Tað fer helst at vera kapping um nýggja aðalskrivaran. Tey afrikonsku londini vilja hava, at aðalskrivarin er úr Afrika, nú eftir at triggir aðalskrivara hava verið úr Europa og ein hevur verið úr Asia og ein úr Latinamerika.

Nú halda tey svørtu, at túrurin er komin til teirra.

Men tað eru eisini mong, sum halda, at tað nú eigur at vera ein kvinna, sum verður aðalskrivari, og i hesum samandi verður norsk forsetisráðharrin og forkvinna í arbeiðaraflokkinum, Gro Harlem Brundtland nevnd sum eitt møgulegt evni.

Sambært amerikonsku tíðindastovuni AP eru i løtuni 26 evni til starvið sum ST-aðalskrivari. Teirra millum eru fyrrverandi forsetin í Nigeria, Olusegun Obasanjo, fyrrverandi ugandisk ST-

sendiharrin, Olara Otunnu, indonesisk uttanríkisráðharrin, Ali Alatas, norsk forsetisráðharrin Gro Harlem Brundtland, norsk uttanríkisráðharrin, Thorvald Stoltenberg, finski vara-aðalskrivarin Martti

Attisaari, fyrrverandi hákommiserurin fyri flóttafólk, Sadruddin Aga Khan prinsur, fyrrverandi ST-sendiharrin hjá Singepore, Tommy Koe og fyrrverandi forsetin í Costa Rica, nobelfriðarvinnarin Oscar Arias.

Ísrael vil ikki boyggja seg

— ætlar ikki at gevast við búsetingum i hersettum økjum

Hóast amerikanski uttanríkisráðharrin nú hevur gjørt fleiri royndir at fáa glið á samráðingar millum Ísrael og palestinarar og arabisku grannalondini, so tykist tað at standa í stað.

Ein høvuðsorsøkin er tann, at ísraelska stjórnin vil ikki hoyra talan um at lata land fyri frið, sum tikið verður til.

Stríðið stendur um tey økini, sum Ísrael hersetti, tá tað var álopið fyri meira enn 20 árum síðani. Hetta eru umráðini á Vestara árabakka og í Gaza.

Bæði USA og onnur lond við hava roynt at fáa Ísrael at taka stig til at lata hesi øki frá sær aftur, soleiðis at palestinarar kunnu stovnstá sitt eigna land. Hetta vilja ísraelar ikki hoyra talan um. Teir siga, at tað er neyðugt at hava hesi øki hersett av trygdarsøku.

Men tað eru so serliga tær framhaldandi búsetingarnar í hesum hersettum økjum, sum hava sett kila í samráðingarnar um eina loysn á palestinasprunginum.

Hóast forsetisráðharrin Shamir hevur gjørt greitt, at tað er ikki politikkurin hjá stjórnini at

mæla teimum jødum, sum koma til landið, at búseta seg i teimum hersettum økjum, sum i hesum døgum er á vitjan í Ísrael, segði mánaðagin, at Ísrael eigur beinanvegin at gevast við búsetingarpolitikkinum i teimum hersettum økjum.

Danski uttanríkisráðharrin Uffe Ellemann-Jensen, sum i hesum døgum er á vitjan í Ísrael, segði mánaðagin, at Ísrael eigur beinanvegin at gevast við búsetingarpolitikkinum i teimum hersettum økjum.

Annars eru bæði Ísrael, USA og fleiri arabisk lond samd um at halda eina sokallaða regionala friðarráðstevnu um víðurskiftini í Miðeystri. Men tað finst eisini móttøða móti eini tilikari ráðstevnu. Lond sum Síria siga, at neyðugt er við eini altjóða friðarráðstevnu, har øll lond kunnu luttaka. Hesus vil Ísrael tó ikki taka undir við. Heldur ikki vil Ísrael góðtaka, at PLO luttakar á eini friðarráðstevnu umboðandi palestinar.

Tað seinasta, sum er hent í málinum er at partar av stjórnini hjá Shamir nú hótta við at spreingja stjórnina um hon gevur eftir fyri trýsti úr m.a. USA. Men eisini i sjálvum

stjórnarflokkinum er ósemja. Shamir forsætisráðharri og Arens verjumaðaráðharri eru i øðini um úttalilsini hjá uttanríkisráðharranum Levy um, at Ísrael vil tingast um onkrar av teimum spurningum, sum ósemja hevur verið um.

Hóast Shamir sigur, at tað er ikki við hansara besta vilja, at búsetingarnar halda fram, so vil hann ikki hoyra talan um, at lata nakað av hersettum økjum aftur. Hann góðtekur ikki prinsippið um land fyri frið.

Danski uttanríkisráðharrin segði i gjár, at Ísrael verður noytt til at ganga hesum kravi á móti, ti tað eisini er i samljóð við ST-samtyktir. Tær krevja nevnliga, at Ísrael tekur seg aftur av teimum hersettum økjum. Og hetta er eitt sjónarmið, sum bæði USA og stóru partur av vestrurheiminum tekur undir við.

Tað frættist, at USA er sinnað at fremja sanktiónir móti Ísrael, um landið ikki vil ganga við til at lata land fyri frið. Ísrael fær umleið 20 mia. kr. i stuðuli frá USA um árið.

Saddam brynjar seg av nýggjum

Irakiski leiðarin Saddam Hussein er sambært ti enska blaðnum The Observer við at brynja seg út av byggja upp aftur hermegina, so er hetta júst tað, hann ger i løtuni.

Fyri tað fyrsta hevur hann logið um goymslurnar av vápnum i samráðingum um vápnahvíld. Harnæst er hann i ferð við at útgera hermegina við nútímans vápnum. Hetta er hann bara førur fyri i samarbeiði við Jordan, skrivir bretska blaðið. Irak eigur nógvan pening til góðar i Jordan og tað er m.a. henda peningin, sum Irak nú brúkar til at innflyta ymsar lutir og útgerð til vápnainnaðin. M.a. skal Saddam Hussein hava neyvt samstarv við Norðurkorea, sum hevur átiðið sær uppgávuna at selja triðja londum vápni, nú vesturheimurin er givin við hesi solu.

Sambært enska blaðnum skal eisini Kina vera við i vápnasølu til Irak. Eygleiðarar siga, at endamálið hjá Saddam Hussein at fáa gongd á

aftur vápnainnaðin er at berjast niður alla móttøðu i Irak, ti hóast Saddam Hussein er rættiliga

tryggur i leikarassinum, so er enn móttøða i landinum móti stýrinum.

